

Bruselj, 1. december 2017
(OR. en)

15320/17

RECH 404
COMPET 851

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	14469/17
Zadeva:	Od vmesne ocene programa Obzorje 2020 k devetemu okvirnemu programu – sklepi Sveta (sprejeti 1. decembra 2017)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta z naslovom „Od vmesne ocene programa Obzorje 2020 k devetemu okvirnemu programu“, ki jih je Svet sprejel na 3580. seji 1. decembra 2017.

SKLEPI SVETA

Od vmesne ocene programa Obzorje 2020 k devetemu okvirnemu programu

SVET EVROPSKE UNIJE –

OPOZARJA:

- da je eden od ciljev Unije okrepitev njenih znanstvenih in tehnoloških temeljev z oblikovanjem evropskega raziskovalnega prostora, v katerem raziskovalci, znanost in tehnologija prosto krožijo, ter spodbujanje večje konkurenčnosti Unije, vključno z industrijo, ter da bi moral okvirni program Evropske unije za raziskave, razvoj in inovacije (R&D&I) prispevati k uresničevanju tega cilja;
- na sklepe z dne 8. decembra 2011 o partnerstvu na področju raziskav in inovacij¹, v katerih je Svet poudaril, da je treba ustvariti pregledno in dostopno splošno strukturo programov in instrumentov za vse vpletene strani, ter se seznanil s potrebo po racionalizaciji, da bi se izognili nepotrebnim podvajanjem in prekrivanjem;
- sklepe z dne 29. maja 2015 o načrtu za evropski raziskovalni prostor 2015–2020², v katerih je Svet Odbor za evropski raziskovalni prostor in inovacije (ERAC) pozval, naj v tesnem sodelovanju ter po potrebi ob ustreznem prispevku pristojnih organov, oceni usklajenost skupnih pobud, predvsem tistih, ki jih financira Evropska unija, pri tem pa naj se osredotoči na njihovo evropsko dodano vrednost, izvedljivost, kritično maso, dopolnjevanje in učinek;

¹ Dok. 18349/11.

² Dok. 9351/15.

- sklepe z dne 27. maja 2016 z naslovom „7. OP in perspektive za prihodnost: naložbe v raziskave in inovacije za zagotavljanje rasti, delovnih mest in rešitev za družbene izzive“³, v katerih je Svet poudaril, da je treba zagotavljati uravnoteženost, dopolnjevanje in usklajenost med partnerstvi in s projekti sodelovanja, Komisijo pa pozval, naj analizira, ali naj bi spodbujali – in če je odgovor pritrdilen, kako naj bi spodbujali – zadostno stopnjo odprtosti mrež za raziskave in inovacije, ki so financirane iz sredstev EU, in pri tem upoštevali avtonomnost raziskav;
- sklepe z dne 27. junija 2016⁴ o Posebnem poročilu Evropskega sodišča št. 4/2016, v katerih je Svet Komisijo in Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo pozval, naj mu poročata o ukrepih, sprejetih do sredine leta 2017;
- sklepe Evropskega Sveta z dne 19. oktobra 2017⁵, v katerih je poudaril prispevek raziskav in razvoja k digitalizaciji, podjetništvu in prebojnim inovacijam;
- sklepe z dne 15. novembra 2017⁶ o strateških elementih kohezijske politike po letu 2020, v katerih je poudaril pomen sinergizma in dopolnjevanja med programi financiranja EU;
- mnenje Odbora za evropski raziskovalni prostor in inovacije (ERAC)⁷ z dne 7. junija 2017 o vmesni oceni programa Obzorje 2020 in pripravah na prihodnji okvirni program (OP), v katerem je odbor potrdil, da so okvirni programi izjemna evropska dodana vrednost, zlasti zato, ker združujejo in spodbujajo sodelovanje med **raziskovalno-inovacijskimi** sferami povsod po Evropi, hkrati pa izpostavil potrebo po konkretnjši odprtosti in poenostavitvi ter pozval, naj okvirni programi **prispevajo** k drugim sektorskim politikam EU in **spodbujajo** bolj kakovosten in kontinuiran dialog z evropskimi državljani;

³ Dok. 9527/16.

⁴ Dok. 10628/16.

⁵ Dok. EUCO 14/17.

⁶ Dok. 14263/17.

⁷ Dok. ERAC 1207/17.

– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 13. junija 2017 o oceni izvajanja programa Obzorje 2020 ob upoštevanju njegove vmesne ocene in predloga devetega okvirnega programa⁸, v kateri je EP pozval, naj se splošni proračun devetega okvirnega programa za raziskave zviša na 120 milijard EUR.

1. MENI, da bi moral revidirani večletni finančni okvir še naprej **spodbujati rast in ustvarjati nova delovna mesta** s pomočjo izjemno učinkovitih programov visoke evropske dodane vrednosti, kot je denimo program Obzorje 2020⁹.
2. UGOTAVLJA, da so bruto domači odhodki za raziskave in razvoj, navzlic malenkostnemu povišanju v zadnjih letih, leta 2015 dosegli 2,03 %, kar pomeni, da je **EU še vedno precej daleč od svojega krovne cilja, v skladu s katerim naj bi za raziskave in razvoj na leto namenila 3 % BDP**¹⁰.
3. SE SEZNANJA s pozivom k ukrepanju *Tallin Call for Action 2017* „*Seize the opportunity now: research and innovation matter for the future of Europe*“¹¹, v katerem je izpostavljeno, da je treba zagotavljati naložbe v raziskave in inovacije, povečati učinek teh naložb in vzpostaviti zaupanje med raziskovalno sfero in družbo, pa tudi v samem raziskovalno-inovacijskem sistemu.

I. Povečanje učinka evropskih raziskav in inovacij

4. IZPOSTAVLJA, da so **raziskave in inovacije ključne** za dolgoročno in trajnostno gospodarsko rast, konkurenčnost industrijskega sektorja, socialno vključevanje in odziv na glavne družbene izzive, kot so na primer opredeljeni v ciljih trajnostnega razvoja Združenih narodov ter ciljih iz strategije Evropa 2020 in Rimski izjavi¹².

⁸ Dok. P8_TA-PROV(2017)0253.

⁹ Svet za splošne zadeve, 7. marec 2017 (dok. 7024/17).

¹⁰ Dok. EUCO 13/10.

¹¹ https://www.hm.ee/sites/default/files/tallinn_call_for_action_2017.pdf

¹² Izjava voditeljev 27 držav članic, Evropskega sveta, Evropskega parlamenta in Evropske komisije z dne 25. marca 2017.

5. PRIZNAVA, da so za **uresničevanje teh ambicioznih prednostnih nalog potrebni zadostno financirani in visoko učinkoviti nacionalni raziskovalno-inovacijski sistemi**, zato POZIVA države članice, naj si skupaj z zasebnim sektorjem prizadevajo za povišanje naložb v raziskave in inovacije, da bi tako skupaj dosegli cilj 3 %, in v ustreznih primerih sprejmejo dodatne ukrepe za povečanje kakovosti in učinka teh naložb, vključno z nacionalnimi reformami. Upoštevajoč priporočilo skupine na visoki ravni za povečanje učinka programov EU za raziskave in inovacije¹³ (v nadaljnjem besedilu: skupina na visoki ravni) POUDARJA, da je treba raziskave in inovacije postaviti v ospredje vseh relevantnih politik in programov EU ter zagotoviti zadostna sredstva za prihodnji okvirni program EU za raziskave, razvoj in inovacije, brez poseganja v prihodnji večletni finančni načrt.
6. POSEBEJ POUDARJA, da imajo raziskave in inovacije pomembno vlogo pri uresničevanju skupnih evropskih vrednot¹⁴, na katerih temeljijo sodelovanje, prosto gibanje oseb in prosti pretok idej ter enakost spolov. Zato ZNOVA POUDARJA, kako pomemben je nadaljnji skupni trud držav članic in Komisije za nadgradnjo in krepitev **evropskega raziskovalnega prostora** (ERP). POUDARJA, da je OP glavni instrument EU za spodbujanje konkurenčnega naddržavnega in medsektorskega raziskovalno-inovacijskega sodelovanja, s čimer prispeva k ciljem in uresničevanju ERP.
7. PRIZNAVA, da ima javno financiranje raziskav in inovacij pomembne ekonomske učinke, POUDARJA pomen ocene, kako **raziskave in inovacije** v vseh svojih razsežnostih **dolgoročno učinkujejo** na druge cilje politik in širša družbena vprašanja, pri tem pa naj se učinek pojmuje širše, da bi se upoštevalo raznovrstnost načinov, na katere raziskave in inovacije prispevajo k znanju in družbi. POZIVA Komisijo, naj poroča o agendi za razvoj skupnih metod za ocenjevanje, vključno z makroekonomskimi modeli in orodji za modeliranje, kot je Svet predlagal v sklepih z dne 27. maja 2016.

¹³ „*LAB – FAB – APP Investing in the European future we want*“
https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/other_reports_studies_and_documents/hlg_2017_report.pdf#view=fit&pagemode=none.

¹⁴ Kot je določeno v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji.

8. SPODBUJA močnejše povezovanje področja raziskav in inovacij z drugimi sektorskimi politikami na ravni EU, nacionalni in regionalni ravni ter POUDARJA, da je treba ustvariti okvirne pogoje in regulativno okolje, ki bodo bolj naklonjeni raziskavam in inovacijam. PRIZNAVA, da je na področju raziskav in inovacij v EU pomembno zagotoviti pristop, katerega gonilo bodo izzivi, in z zaskrbljenostjo UGOTAVLJA, da nadaljnje povezovanje s politikami EU in **skladnost z drugimi programi financiranja EU ovirajo** odločitve glede ukrepanja, ki se med seboj ne dopolnjujejo, ter zapletenost različnih predpisov o financiranju in drugih predpisov, kot so pravila o državni pomoči. POZIVA Komisijo, naj pregleda zakonodajo EU o pravilih o državni pomoči za raziskave, razvoj in inovacije z vidika konkurenčnosti EU v svetovnem merilu, pri čemer pa ne sme priti do izkrivljanja konkurence na trgih EU.

II. Ključna načela pri pripravi devetega okvirnega programa

9. POZDRAVLJA delovne dokumente služb Komisije¹⁵ o vmesni oceni programa Obzorje 2020 ter poročilo skupine na visoki ravni, ki so dobra podlaga za razprave o prihodnjem OP, ter POUDARJA, da je **sodelovanje pri raziskavah in razvoju na ravni EU zelo uspešen primer evropskega sodelovanja in povezovanja**¹⁶.
10. POSEBEJ POUDARJA, da so **sodelovanje, odličnost, učinek in odprtost** temeljna načela devetega OP, na podlagi katerih bo mogoče uresničiti njegove splošne strateške cilje, in IZPOSTAVLJA, da je v devetem OP glavno merilo za ocenjevanje odličnost. PRIZNAVA, da je program Obzorje 2020 zelo privlačen program, katerega projekti dosegajo visokokakovostne znanstvene, tehnološke in inovativne rezultate z nedvomno izjemno **evropsko dodano vrednostjo**, ter POUDARJA, da mora biti evropska dodana vrednost glavno vodilo pri snovanju in izvajanju prihodnjega OP.

¹⁵ Dok. 9791/17 + ADD 1–3, 12983/17, 12987/17, 12988/17, 12990/17, 13448/17 in 13449/17.

¹⁶ Dok. 6952/17 + ADD 1–2: „Bela knjiga o prihodnosti Evrope – Razmisleki in scenariji za EU27 do leta 2025“.

11. POUDARJA, kako pomemben je dialog med Komisijo in državami članicami pri pripravi devetega OP, pa tudi z vidika tesnega sodelovanja pri njegovem upravljanju in izvajanju, med drugim da se zagotovi, da bodo nacionalne politike in politika Unije usklajene in s tem med seboj združljive. POZIVA Komisijo, naj **skupaj** z državami članicami **v že zelo zgodnji fazi vzpostavi proces strateškega načrtovanja programov kot del izvajanja devetega OP**, in sicer z opredelitvijo prednostnih nalog OP, vključno z možnimi prihodnjimi nalogami, in določitvijo optimalnih instrumentov za uresničevanje zastavljenih ciljev.
12. POZIVA k pozitivni ambicioznosti na področju inovacij in IZPOSTAVLJA, da je treba podpreti celotno vrednostno verigo inovacij, tudi visoko tvegane prelomne tehnologije. POUDARJA, da je treba **portfelj evropskih finančnih instrumentov in pobud za inovacije prečistiti**. IZPOSTAVLJA, da ključne omogočitvene tehnologije prispevajo k industrijski konkurenčnosti in vodilnemu položaju EU, zato POZIVA, naj se tem tehnologijam v devetem OP zagotovi trajna posebna podpora.
13. PRIZNAVA, da se je z združitvijo raziskav in inovacij v en sam program s tritebrno strukturo učinek tega programa povečal, da pa bi kljub temu morali stebre bolj učinkovito povezati in ob tem upoštevati cilje vsakega od njih, poleg tega pa bi morali v okviru devetega OP zagotoviti boljši prenos rezultatov v inovativne procese, proizvode in storitve.

Raziskave in inovacije v službi gospodarstva in družbe

14. JE SEZNANJEN s priporočilom skupine na visoki ravni o **pristopu, ki naj bo usmerjen v naloge in naj ima poudarek na učinku**, ter POZIVA Komisijo, naj skupaj z državami članicami preuči možnost izdelave strateškega pristopa, usmerjenega v naloge, za spoprijemanje s skupno dogovorjenimi izzivi z evropsko razsežnostjo v podporo industrijski konkurenčnosti, tudi kar zadeva MSP, pri čemer je treba v celoti izrabiti družbene znanosti in humanistične vede ter tudi digitalne in ključne omogočitvene tehnologije, uresničevali pa bi ga prek portfelja dopolnilnih instrumentov, vključno s partnerskimi.

15. PRIZNAVA, da je treba bolj odprto seči do širše javnosti, v raziskovalno-inovacijskih agendah pa se morajo bolj zrcaliti tudi pogledi in potrebe deležnikov, uporabnikov in državljanov. Komisiji PREDLAGA, naj začne pilotni projekt, namenjen vključevanju državljanov v določanje agende. IZPOSTAVLJA, kako pomembno je učinkovito razširjanje in izraba raziskovalno-inovacijskih rezultatov na projektni in programski ravni, ter ŽELI Komisijo in države članice SPODBUDITI, naj v sodelovanju izdelajo skupen akcijski načrt **za izboljšanje komuniciranja in interakcije z družbo in deležniki** ter spodbujajo razširjanje in izkoriščanje rezultatov po Evropi, ob spoštovanju pravic intelektualne lastnine.
16. PRIZNAVA, da je evropska konkurenčnost odvisna od razpoložljivosti visoko izobraženih in usposobljenih ljudi, vključno z raziskovalci in inovatorji, za reševanje izzivov prihodnosti, njihovega celovitega in stalnega usposabljanja, pa tudi učinkovitega **kroženja novih zamisli in znanj** med raziskavami, industrijo in izobraževanjem; PRIPOROČA, naj se med evropskim raziskovalnim in evropskim visokošolskim prostorom vzpostavijo trdnejše vezi in koherentnost tako, da se preuči, kako bi med programi nasledniki Erasmusa+ in Obzorja 2020 znotraj njihovih proračunov in ocenjevalnih načel lahko bolje povezali skupne cilje in prednostne naloge, ob spoštovanju načela subsidiarnosti; POSEBEJ POUDARJA, da je treba v visokošolskih ustanovah in raziskovalnih organizacijah po vsej Evropi za izboljšanje znanstvene odličnosti ter pridobitev in ohranitev nadarjenih ljudi podpirati privlačne delovne pogoje, tudi kar zadeva raziskovalce v zgodnjih kariernih fazah, in kulturne spremembe, tudi z vključevanjem enakosti spolov in spodbujanjem drugih oblik raznolikosti.

17. POTRJUJE, da družbe vse bolj poganja znanje in da je **prosti pretok raziskovalnih podatkov**¹⁷ in **znanja** bistven za polno delovanje ERP. IZPOSTAVLJA, da odprta znanost, v skladu s katero je na primer treba omogočiti prost dostop do objav, v ustreznih primerih pa tudi do raziskovalnih podatkov, ključno prispeva k učinku in preglednosti raziskav in inovacij ter zbliževanju znanosti in družbe. OPOZARJA, da je pri odprti znanosti potrebno tesno sodelovanje držav članic in Komisije, tudi kar zadeva uresničevanje načel FAIR¹⁸, ob upoštevanju načela „odprto, kolikor je to mogoče, zaprto, kolikor je to potrebno“.

Racionalizacija področja financiranja raziskav in inovacij

18. PRIZNAVA, da so raziskovalno-inovacijska partnerstva pomemben vidik raziskovalno-inovacijske politike EU, ob tem pa OPOZARJA, da je področje financiranja raziskav in inovacij postalo prezapleteno, tudi zaradi naraščajoče množice raziskovalno-inovacijskih partnerskih instrumentov in pobud¹⁹ v OP, kar je odsev pristopa, izhajajočega iz instrumentov. POZIVA Komisijo in države članice, naj skupaj **razmislijo o možnostih za racionalizacijo sfere raziskovalno-inovacijskih partnerstev v EU**, npr. z združevanjem podobnih instrumentov²⁰, opredelitvijo jasne logike ukrepanja za vsak posamezen instrument, določitvijo jedrnega niza primerljivih ključnih kazalnikov uspešnosti, doseganjem tesnejše povezanosti partnerskih pobud ter politik na ravni EU in nacionalni ravni, omejitvijo znatnejšega sofinanciranja iz OP le na področja, ki so v skladu z dogovorjenimi prednostnimi nalogami OP, in odstranjevanjem ovir za dostop do trga za novince, manjše raziskovalno-inovacijske akterje. POZIVA Komisijo in države članice, naj med pogajanja o devetem OP razmislijo o primernem deležu in morebitnih zgornjih mejah za partnerske instrumente v proračunu OP.

¹⁷ Ob spoštovanju pravic intelektualne lastnine, zaupnosti, varnostnih preudarkov, evropske konkurenčnosti in drugih legitimnih interesov.

¹⁸ Najdljivost, dostopnost, interoperabilnost in ponovna uporabljivost.

¹⁹ Tu so mišljene tudi partnerske pobude, ki so oprte na različne vrste partnerskih instrumentov, kot so pobude za skupno načrtovanje programov, pobude na podlagi členov 185 in 187 PDEU, pogodbeni javno-zasebni partnerstva, skupnosti znanja in inovacij v okviru EIT, ERA, evropski skupni programi in vodilne pobude v okviru prihodnjih in nastajajočih tehnologij (FET), ob upoštevanju njihovih različnih pravnih podlag.

²⁰ Kot so instrumenti za sofinanciranje: ERANETs, EJP Cofund.

19. OPOZARJA, da bi bilo treba **raziskovalno-inovacijska partnerstva v OP uresničevati na podlagi načel** evropske dodane vrednosti EU, preglednosti, odprtosti, učinka, učinka vzvoda, dolgoročne finančne zavezanosti vseh udeležениh strank, prožnosti, koherentnosti in dopolnjevanja s pobudami EU ter nacionalnimi in regionalnimi pobudami. Za vse partnerske pobude bi morala obstajati tudi strategija za prenehanje financiranja iz OP. Komisijo in države članice POZIVA, naj za raziskovalno-inovacijska partnerstva skupaj **začrtajo dolgoročni proces strateškega usklajevanja**, vključno s strukturo upravljanja, ki se bo navezoval na proces strateškega načrtovanja programov iz točke 11, da se zagotovi skladnost s temi načeli pri izbiri, izvajanju, spremljanju in postopnem ukinjanju vseh raziskovalno-inovacijskih partnerskih pobud EU. OPOZARJA, da mora biti ta proces strateškega usklajevanja upoštevan pri snovanju devetega OP in pri upravljanju ERP v prihodnje. Države članice POZIVA, naj poskrbijo za usklajevanje relevantnih nacionalnih politik in virov v prid v okviru partnerstev dogovorjenim prednostnim nalogam.
20. V tej zvezi POZDRAVLJA dejstvo, da je bila pod okriljem Odbora za evropski raziskovalni prostor in inovacije (ERAC) ustanovljena ad hoc delovna skupina za raziskovalno-inovacijska partnerstva, da pripravi proces strateškega usklajevanja, npr. s predlogi o merilih za izbiranje, izvajanje, spremljanje in postopno ukinjanje raziskovalno-inovacijskih partnerstev na podlagi vodilnih načel, s predlogi o možnostih za racionalizacijo sfere raziskovalno-inovacijskih partnerstev, pa tudi ustroju in poteku tega procesa. ERAC ZAPROŠA, naj o tem poroča Svetu najpozneje maja 2018.
21. POTRJUJE dragocenost **Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT)** in **skupnosti znanja in inovacij v njegovem okviru**, pa tudi vlogo, ki jo ima ta inštitut pri podpiranju trikotnika znanja, in POZDRAVLJA odziv Komisije in EIT na sklepe Sveta z dne 27. junija 2016. IZPOSTAVLJA, da je treba še bolj **poenostaviti postopke v zvezi s** skupnostmi znanja in inovacij v okviru EIT, da ne bo tolikšnega pritiska na vire, ter doseči boljši sinergizem in sodelovanje med skupnostmi znanja in inovacij ter drugimi dejavnostmi v okviru OP. OPOZARJA, da morajo skupnosti znanja in inovacij zagotavljati odprtost, preglednost in vključujočnost, ter PONOVRNO POUDARJA, da morajo te skupnosti izdelati kleno strategijo za finančno vzdržnost.

22. JE SEZNANJEN z začetkom pilotnega projekta Evropskega sveta za inovacije (EIC), katerega pridobitve bi moralo biti mogoče uporabiti kot prispevek k zasnovi morebitnih prihodnjih EIC. OPOZARJA, da bi morebitni prihodnji EIC moral biti pomemben vidik ukrepov EU v podporo inovacijam bliže trgu in da **bi moral prinesiti dodano vrednost in pripomoči h krepitvi inovacijske sfere**, vključno s povezavami med univerzami, tehnološkimi in raziskovalnimi organizacijami, podjetji vseh velikosti, zlasti malimi in srednjimi ter zagonskimi, in inovatorji, boljšim uveljavljanjem raziskovalno-inovacijskih rezultatov, podporo prebojnim inovacijam in razmahu inovativnih podjetij ter prispevkom k racionalizaciji inovacijsko-podporne sfere. POUDARJA, da bi bilo treba pri zasnovi morebitnega bodočega EIC upoštevati potekajoče dejavnosti na ravni držav in EU za financiranje inovacij, da se zagotovi sinergizem in prepreči podvajanje.
23. IZPOSTAVLJA, kako pomembno je **izboljšati sinergizem in dopolnjevanje med OP in drugimi instrumenti financiranja EU**. Zato MENI, da morajo biti uredbe za naslednji OP ter evropske strukturne in investicijske sklade, pa tudi pravila o državni pomoči in sploh vsi relevantni programi EU, že od vsega začetka zasnovani z zavestjo o sinergizmu, koherentnosti, kompatibilnosti in dopolnjevanju, da bi bili med podobnimi projekti, ki se vodijo na različne načine, zagotovljeni enaki pogoji delovanja, priporoča pa tudi razmislek o harmonizaciji pravil financiranja za področje raziskav in inovacij s tistimi iz OP.

Odprtost in dostopnost

24. OPOZARJA, kako pomembno je, da se **doseže širši vseevropski učinek in relevanco**, in sicer z izkoriščanjem celotnega potenciala raziskovalno-inovacijske odličnosti v Evropi, tudi s povečanjem udeležbe novincev, npr. v raziskovalnih infrastrukturah, pri razpisih za financiranje, ki se nanašajo na splošne družbene potrebe ali so usmerjeni v prizadevanja za razširitev uveljavljanja rezultatov na trgu; v tem kontekstu IZPOSTAVLJA dobre prakse pobud COST. POZIVA Komisijo, naj še nadgradi postopek ocenjevanja, npr. s spodbujanjem raznolikosti v ocenjevalnih odborih, pilotno uporabo slepih ocenjevanj, kjer je to mogoče, ter predlaga ukrepe za spodbujanje kroženja možganov in pogojev, naklonjenih odprtosti raziskovalno-inovacijskih mrež.

25. Zaskrbljeno UGOTAVLJA, da je v Obzorju 2020 več držav članic še vedno udeleženih le skromno in da v primerjavi z OP7 še ni bilo dovolj napredka. PRIZNAVA, da je treba participacijsko vrzel in inovacijsko ločnico odpravljati še naprej, z različnimi ukrepi in pobudami, tako na ravni držav kot EU, vključno z instrumenti kohezijske politike. POTRJUJE, da se morajo ukrepi, namenjeni **širjenju odličnosti in povečevanju udeležbe** (*Spreading Excellence and Widening Participation*– SEWP), še naprej izvajati in bi jih bilo treba okrepiti, vključno s spremljanjem SEWP kot medsektorskega vprašanja.
26. PRIZNAVA pomen krepitve **mednarodnega sodelovanja** v OP in PONOVRNO POUDARJA pomen recipročnosti. PODPIRA Komisijo, ko skuša mednarodne partnerske države prepričati, naj uvedejo stabilen namenski instrument (npr. sklade za partnerska sredstva), da bodo lahko sodelovale v okvirnih programih. POZIVA Komisijo in države članice, naj skupaj s pridruženimi državami raziščejo možnosti za sinergizem med OP in nacionalnimi raziskovalno-inovacijskimi strategijami, operativnimi strukturami, instrumenti in mrežami v podporo strateškemu usklajevanju mednarodnega sodelovanja pri OP. POZIVA Komisijo, naj se poglobljeno pogovarja z državami članicami glede modalitet sodelovanja tretjih držav v OP.

Izvajanje

27. PRIZNAVA, da skromna uspešnost zmanjšuje privlačnost programa. Zato POZIVA Komisijo in države članice, naj med pripravljanjem naslednjega OP skupaj preučijo, kako bi lahko **rešili problem pretiranega števila prijav**, ustrezno pa naj ukrepajo že v okviru Obzorja 2020, npr. s tem, da v razpisih jasneje opredelijo pričakovani učinek projektov, kandidatom nudijo temeljite povratne informacije in v ustreznih primerih uporabijo dvofazni prijavni postopek, ob tem pa pilotno uporabijo tudi druge metode za nadaljnjo modernizacijo in dvig kakovosti ocenjevalnega postopka.

28. OPOZARJA, kako pomembne so kolaborativne raziskovalno-inovacijske dejavnosti v celotnem razponu ravni tehnološke pripravljenosti (*Technology Readiness Levels* – TRL). SE ZAVZEMA za ohranitev sedanjega ravnotežja med kolaborativnimi projekti in dejavnostmi z enim samim upravičencem. POSEBEJ POUDARJA, da bi morale biti glavna oblika financiranja v OP še naprej donacije, finančne instrumente in proračunska jamstva pa bi lahko uporabili za podporo za razmah in rast inovativnih podjetij in dejavnosti blizu trgu.
29. PRIZNAVA, da je bil z Obzorjem 2020 dosežen znaten napredek v smeri **poenostavitve in uskladitve** tako na programski kot na projektni ravni. ŽELI Komisijo SPODBUDITI, naj se v okviru Obzorja 2020 še naprej trudi za poenostavitev, še bolj pa pri snovanju prihodnjega OP in njegovih implementacijskih modalitet, tudi kar zadeva prijaznost do uporabnikov in širšo odprtost do običajnih računovodskih praks upravičencev.
30. POSEBEJ POUDARJA, da je treba vzpostaviti celovit **okvir spremljanja in ocenjevanja** z nizom kazalnikov, ki se bodo uporabljali po celotnem OP, da se zagotovi jasen pregled nad programom, vključno z bolj učinkovitim in preglednim sledenjem znanstvenim, gospodarskim, družbenim in pri politiki doseženim učinkom ter izkoriščanju raziskovalno-inovacijskih rezultatov v EU med potekom programa in po njem. POUDARJA, da bi morala ocenjevanja izpolnjevati vse zahteve iz pravne podlage okvirnih programov, npr. temeljito presojo obsega uporabe dodatnih prejemkov za osebe iz Obzorja 2020. POZIVA Komisijo in države članice, naj se še naprej trudijo za razvoj sistema, s katerim bo mogoče primerljivo meriti učinke OP na nacionalni ravni, in sicer z uporabo skupnega ključnega niza kazalnikov.
31. PONOVRNO OPOZARJA na strateški pomen programskega odbora in njegovih sestav, POUDARJA, kako pomembno je, da se programski odbor v celoti in pravočasno vključi v vse faze zasnove, priprave in izvajanja delovnega programa, ter Komisijo ODLOČNO POZIVA, naj to upošteva pri snovanju devetega OP, skladno z Uredbo št. 182/2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije.